

Перекладацька практика як засіб формування мовної особистості майбутніх перекладачів

І.О. Горошкін*

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Старобільськ, Україна

*Corresponding author. E-mail: igor_0211@ukr.net

Paper received 12.07.15; Accepted for publication 24.07.15.

Анотація. На основі аналізу наукової літератури розкрито педагогічний потенціал перекладацької практики в сучасних соціокультурних умовах. Визначено завдання перекладацької практики. Зосереджено увагу на введенні до змісту перекладацької практики соціокультурного складника з метою формування уявлення про етичні й моральні норми поведінки, прийнятні в соціумі турецької культури, про моделі поведінки, типові сценарії взаємодії. Задля підвищення ефективності практики запропоновано здійснювати самоаналіз і взаємоаналіз здійсненого перекладу. Запропоновано схему аналізу перекладеного тексту.

Ключові слова: мовна особистість перекладача, перекладацька практика, соціокультурний складник, самоаналіз тексту-перекладу, взаємоаналіз

Вступ. Сучасне суспільство вимагає від вищої освіти підготовки кваліфікованого фахівця відповідного рівня, конкурентоздатного на ринку праці, готового до фахового зростання, соціально й професійно мобільного.

Наше життя складно уявити без спілкування з представниками різних держав, без міжнародної співпраці в галузях освіти і культури, економіки і політики. Це зумовлює зростання вимог до підготовки фахівців з іноземних мов і міжкультурної комунікації: сучасному суспільству потрібні професіонали з міжнародного та міжкультурного спілкування, компетентність яких виходить за межі лише відмінного знання мови. Фах перекладача вимагає глибоких і міцних знань (лінгвістичних, позалінгвальних, загальнокультурних із галузі країнознавства, історії і літератури), а також знань, необхідних для перекладу в спеціальних галузях – політиці, освіті, економіці, юриспруденції, медицині тощо). Це зумовлює зміни функцій перекладача, діяльність якого має орієнтуватися на створення умов для саморозвитку, формування і розвитку потреб і здібностей суб'єкта навчального процесу. За цих умов метою реформи вищої освіти на нових законодавчих і методологічних засадах є досягнення принципово іншого рівня якості професійної підготовки фахівця у вищій школі. У зв'язку з цим постає проблема організації навчального процесу у вищому навчальному закладі, яка б дозволила сформувати кваліфікованого перекладача, здатного до творчої професійної діяльності у сфері міжкультурних відносин.

Стислий огляд публікацій з теми. Останнім часом проблема ефективної підготовки майбутніх перекладачів перебуває в полі зору філософів (К Мальцева, М. Рябова та ін.), мовознавців (І. Абдулмянова, Н. Валеева, В. Сдобников, О. Петрова та ін.), психологів (Р. Гладушина, В. Гусев, І. Зимня, Т. Пастрик та ін.), педагогів (Н. Гавриленко, Н. Гальскова, О. Заболотська, В. Пасинок, І. Плузник, Г. Саприкіна, Н. Федічева та ін.). Особливий інтерес викликають праці, у яких відображено підсумки дослідження способів формування професійної компетентності майбутніх лінгвістів і перекладачів, зокрема студії І. Бахова, Д. Іщенко, В. Калініна, Т. Колодько, З. Підручної, Т. Пастрик, О. Павлик, К. Скиби, Н. Соболев, Ж. Таланової, Л. Тархової, О. Шупти, А. Янковця та ін. Окремі аспекти соціокультурної підготовки в процесі навчання іноземної мови відображено в наукових працях Ю. Пассова, С. Тер-Мінасавої, R. Lado, H. Brown, P. Erman, J. Harmer, A. D. Hirsh, J. L. Moreno, M. Wallace, A. R. Wright. Цінними є праці, у яких розкрито проблеми формування мовної особистості (А. Богуш, Ж. Горіна, Т. Груба,

Л. Паламар, М. Пентилюк, О. Семенов та ін.), своєрідність формування мовної особистості перекладачів (О. Бушев, А. Плехов, Л. Тарнаєва, І. Халеева, О. Шевченко та ін.).

Однак, попри зростання кількості публікацій, потенціал перекладацької практики як засобу формування мовної особистості студентів – майбутніх перекладачів ще не був предметом спеціального наукового розгляду.

Мета статті – визначити педагогічний потенціал перекладацької практики у формуванні мовної особистості майбутніх перекладачів, окреслити шляхи підвищення її ефективності.

Виклад основного матеріалу. Посилення уваги до вивчення проблеми носія мови актуалізувало дослідження, що мають яскраво виражену прагматичну орієнтацію. Мовна особистість – це наскрізна ідея, що, „як показує досвід її аналізу та опису, пронизує всі аспекти вивчення мови й водночас руйнує межі між дисциплінами, які вивчають людину, оскільки неможливо вивчати людину поза її мовою” [3, с. 3].

Отже, проблема мовної особистості з нового напрямку мовознавства переросла в один із предметів дослідження лінгводидактики, педагогіки, соціології, психології, політології та інших наук. Науковцями розроблено різноманітні типології (типажі) мовної особистості відповідно до соціальних чинників, типів культури, з урахуванням комунікативних стратегій і тактик мовленнєвої поведінки тощо. У цьому контексті не втрачає актуальності твердження видатного фізика ХХ століття Макса Планка: наука – це єдине ціле, а поділ її на окремі галузі зумовлений лише „обмеженістю людського пізнання, а не природною необхідністю” [6, с. 1833].

Сучасна наука досі не виробила єдиного підходу до класифікації типів мовної особистості. За Ю. Карауловим, це „сукупність здібностей і характеристик людини, які зумовлюють створення і сприйняття нею текстів, що розрізняються: а) ступенем структурно-мовної складності, б) глибиною і точністю відображення дійсності, в) певною цілеспрямованістю” [3, с. 37]. Українська дослідниця Л. Струганець називає мовною особистістю, виражену в мові (текстах) і через мову реконструйовану в основних своїх рисах на базі мовних засобів, яка акумулює в собі психічний, соціальний, культурний, етичний та інші компоненти, переломлені через її мову, її дискурс [10, с.41]. Спільним у наведених визначеннях є виділення провідної якості мовної особистості – вільне володіння мовними засобами в усіх життєвих ситуаціях, сформоване почуття відповідальності за свою мовленнєву поведінку, наявність соціокультурних знань. Т. Космеда зазначає: „Мовну

особистість сьогодні вивчають, ґрунтуючись на системі різних критеріїв, зокрема враховуючи досягнення не лише традиційного мовознавства, але й психолінгвістики, соціолінгвістики, лінгвокультурології, етнолінгвістики, тобто базуючись на міждисциплінарному підході, кризі призму сучасної поліфункційної інтерпретативної лінгвістики. Саме за такого підходу можна створити відсутню на сьогодні всебічну, комплексну типологію мовної особистості” [4, с. 38]. Ф. Бацевич [1], наголошуючи на актуальності проблеми мовної особистості, її типології, найприйнятнішою вважає класифікацію Ю. Караулова, де структуру мовних особистостей визначено залежно від рівнів: вербально-семантичного, когнітивного та прагматичного [1, с. 188].

У зв'язку з інтеграцією України до європейського простору зростає потреба на формування полікодової мовної особистості. Знання іноземної мови стає важливим підґрунтям для особистих, культурно-професійних, економічних контактів у сучасному світі. Це актуалізувало дослідження, присвячені мовній особистості перекладача, або вторинній мовній особистості. За А. Плеховим, це „комунікативно активний суб'єкт, здатний тією чи тією мірою пізнавати, описувати, оцінювати, перетворювати навколишню дійсність і брати участь у спілкуванні з іншими людьми засобами іноземної мови в іншомовно-мовленнєвій діяльності” [7, с. 4]. На думку О. Бушева, мовна особистість перекладача – це „комбінація мовної, мовленнєвої, соціокультурної, перекладацької компетенції і певних особистісних здібностей (аналітична, креативна, емоційна компетенції)” [2, с. 92]. О.Бушев запропонував багаторівневу характеристику професійного перекладача: індикатором першого рівня є знання вокабул, нормативності, правил граматики, орфографії. Далі – уміння оперувати цілим текстом, словниками, інтернетом. Комунікативна характеристика – це вільне володіння жанрово-стильовою палітрою мовлення, мовленнєвими формулами. Дискурсивну характеристику науковець ототожнює з тематичною, розуміючи її як володіння різними дискурсами, темами. Культурологічну характеристику визначає як усвідомлення особливостей презентації феноменів своєї й чужої культур, роботи в міжкультурному просторі [2].

Вторинна мовна особистість є продовженням первинної, або базової мовної особистості, сформованої на основі рідної мови. Отже, перекладач як вторинна мовна особистість перебуває на перетині щонайменше двох культур, є міжкультурним посередником між ними, тому повинен добре знати особливості кожної з них. Вторинну мовну особистість повинен відрізнити більш високий рівень розвитку мовленнєвих операцій, що виявляється через комунікативні якості мовлення, насамперед багатство, правильність, логічність, точність, ясність, чистоту, переконливість, виразність, впливовість, естетичність.

Сьогодні науковці, які розробляють питання професійної підготовки перекладачів (Г. Антипов, І. Бахов, С. Тер-Мінасова, І. Кушнір, Л. Перетяга, С. Сорокін, Ю. Сорокін та ін.), одноставні в тому, що недостатньо навчити спілкуватися, сприймати, передавати, а не лише розуміти іноземну мову, адже спілкування – не тільки вербальний процес. Його ефективність, крім бездоганного знання мови, залежить від багатьох чинників, передусім знання невербальних засобів спілкування, правил етикету, культури спілкування, наявності фонових знань тощо. Особливе місце посідає знання

соціокультурних відомостей країн, мови яких вивчають студенти. У кожній мові й культурі склалася своєрідна система концептів, маркованих етнокультурним смислом, які обов'язково має враховувати перекладач задля забезпечення адекватності перекладу. Погоджуємося з думкою С. Тер-Мінасової, що в нових умовах, за нової постановки питання іноземних мов стало очевидним, що радикальне підвищення рівня навчання комунікації, спілкування між людьми різних національностей може бути досягнуте лише за чіткого розуміння й реального врахування соціокультурного чинника [7, с. 27-28].

Формуванню мовної особистості студентів-майбутніх перекладачів значною мірою сприяє перекладацька практика, що є важливим складником навчального плану. Метою практики є підготовка студентів до подальшої професійної перекладацької діяльності. Мета реалізується в низці завдань. Вивчення наукових студій, присвячених питанням організації педпрактики (Ю. Кіщенко, С. Матвєєва, С. Ніколаєва, С. Перова та ін.), дало змогу виокремити провідні завдання перекладацької практики:

- поглиблення знань з теорії й практики перекладу;
- удосконалення вмінь і навичок усного (писемного) мовлення (іноземною й рідною мовами);
- відпрацювання комплексної технології перекладу, методики перекладу власних назв, термінологічних сполук, скорочень, безеквівалентної лексики, фразеологізмів;
- удосконалення вмінь і навичок роботи з текстом (складання анотації, реферування, конспектування тощо);
- збагачення словникового запасу майбутніх перекладачів спеціальною лексикою та безеквівалентною лексикою й фразеологією;
- удосконалення вмінь і навичок писемного перекладу (прямого і зворотного);
- удосконалення вмінь користуватися довідковими й лексикографічними виданнями.

Під час перекладацької практики студенти залучаються до таких видів діяльності: вивчення концептуальних засад перекладацької діяльності, що містить власні спостереження, консультації фахівців у галузі перекладу (перекладацьких агенцій). Це дає змогу студентам ознайомитися з особливостями майбутнього фаху, адаптуватися до реальних умов перекладацької діяльності. Провідним засобом перекладацької практики є писемний переклад текстів загального й спеціального змісту, хоча можливі й комбіновані варіанти. Оскільки останнім часом зміцнюються контакти між Україною й Туреччиною, збільшується питома вага текстів офіційно-ділового, наукового стилю, що підлягають перекладу (контракти, угоди, специфікації тощо).

Важливим складником перекладацької практики є аналіз текстів, що передують перекладу, та вивчення комунікативної ситуації (у випадку усного перекладу). У цьому випадку студент повинен визначити жанрово-стильові особливості тексту, здійснити аналіз прецедентних текстів, знайти перекладацькі стратегії, адекватні змісту й позамовним чинникам, що сприяє формуванню в них вмінь застосовувати здобуті знання в процесі аналізу й вирішення перекладацьких завдань, аналізувати контекст взаємодії під час усного перекладу.

Студенти залучаються до усного, писемного перекладу, анотування й реферування текстів, а також редагування й оформлення остаточного варіанта перекладу. На основі перекладених текстів студент укладає

госарій, до якого включає лексеми, переклад яких викликав труднощі (терміни, безеквівалентна лексика тощо). Це сприяє збагаченню словникового запасу майбутніх перекладачів.

Критеріями ефективного перекладу текстів є смислова, жанрово-стильова відповідність, адекватність передачі змісту, рівень володіння рідною і іноземною мовами (дотримання норм, стилю).

Аналіз результатів перекладацької практики показав, що в сприйнятті Туреччини студентами переважають стереотипні образи, нав'язані засобами масової інформації; можна спостерігати поверхове уявлення про типові риси характеру турків; помітні прогалини в знаннях національних реалій турецького суспільства. Уточнюючи, що студенти розуміють під тим чи іншим поняттям, ми часто не отримували чіткої відповіді. Таким чином, необхідно заповнити соціокультурні прогалини шляхом формування в студентів власної культурної картини про Туреччину. У цьому контексті необхідно було проаналізувати навчальні програми і дидактичні матеріали з практичного курсу турецької мови, країнознавства, теорії і практики перекладу для студентів-перекладачів. Аналіз і синтез методичного забезпечення засвідчили недостатню представленість дидактичного матеріалу соціокультурної тематики. Поверхове ознайомлення студентів з культуро зорієнтованими темами, що є ціннісними орієнтирами в діалозі культур, указує на їхню низьку готовність до оволодіння системою уявлень, необхідних для формування здатності до ефективної міжкультурної комунікації.

У результаті анкетування й інтерв'ювання студентів, проведених у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка, Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля, Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К.Д. Ушинського протягом 2013-2014, 2014-2015 н.рр., ми з'ясували, що пересічно 80 % студентів розуміють переваги вивчення іншої культури. Респонденти усвідомлюють, що ознайомлення з культурою – це важливий аспект вивчення мови, проте водночас додають, що опанування соціокультурних відомостей на заняттях з турецької мови не системне й іноді не регулярне.

Аналіз навчальних підручників, методичних посібників дав змогу дійти висновку, що недоліки в підготовці студентів до міжкультурної комунікації, пов'язані насамперед із такими чинниками:

- відсутністю системної тематичної репрезентації соціокультурних відомостей у навчальних програмах дисциплін, орієнтованих на формування полікультурної компетентності (практичний курс турецької мови, країнознавство, теорія і практика перекладу);
- орієнтуванням дидактичних матеріалів із зазначених вище дисциплін на формування передусім мовленнєвої компетентності й недостатньою репрезентацією матеріалів, спрямованих на підготовку майбутніх полікультурних медіаторів;
- недостатністю соціокультурної підготовки студентів до ролі культурних посередників у режимі діалогу культур;
- недостатністю творчих завдань, що сприяють формуванню комунікативної компетентності студентів та її переходу на рівень полікультурної компетентності.

Ситуація ускладнюється й тим, що турецьку мову студенти не опанували в школі, як англійську, німецьку чи французьку, отже, в них відсутня система

знань про особливості культури, традицій, побуту турецького народу. Отже, особливої актуальності набуває налаштованість студентів-перекладачів на переклад як на особистісно-професійну діяльність і міжкультурний процес. Це зумовлює введення до змісту перекладацької практики соціокультурного складника. Під час практики студент має скласти уявлення про етичні й моральні норми поведінки, прийнятні в соціумі турецької культури, про моделі поведінки, типові сценарії взаємодії. Підтримуємо твердження Л. Перетяги, що формування полікультурної компетентності буде успішним за умови забезпечення інтеграції полікультурної інформації з основним програмовим матеріалом навчальних предметів та забезпечення взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності під час формування полікультурної компетентності [5, с. 5]. Це зумовлює формування й удосконалення в майбутніх перекладачів діяльнісних здатностей особистості, якот: успішне посередництво в міжкультурних контактах, уміння аналізувати міжкультурні ситуації, уміння критично мислити, аналізувати іншу культуру, адекватно реагувати на досвід цієї культури. Тож цілком умотивованим є систематичне залучення студентів до інтерактивної навчальної діяльності, під час якої в процесі професійної підготовки майбутні перекладачі оволодівають нормами толерантної поведінки в модельованих ситуаціях міжкультурного спілкування.

Обов'язковим складником навчальних занять вважаємо розгляд і обговорення життєвих ситуацій. Як правило, це ситуації із застосуванням міжкультурної взаємодії, організація зустрічей з іноземними партнерами, листування з іншокультурними друзями тощо. Для створення наближеної до життя атмосфери можуть використовуватися автентичні іншомовні наочні засоби і тексти діалогічного та монологічного характеру або ж конкретні життєві випадки, що сприяє підготовці студентів до реального спілкування (взаємодії) з представниками іншомовної культури. Наприклад:

Викладачі з університету Сельджук, Конія (Туреччина) приїхали до України на конференцію, організовану університетом. Їхні українські колеги намагались якомога краще зустріти гостей та організували для них зустрічі з викладачами кафедри, керівниками відділів та, звичайно, студентами. Зустріч з деканом була цікавою та інформативною. Коли декан прощався з гостями із Туреччини, він поцілував руки турецьким жінкам. Пізніше турецькі леді висловили велике здивування одному зі своїх українських колег з приводу того, що декан поцілував їм руки.

Систематичне впровадження обговорення таких ситуацій допоможе студентам здобути комунікативно значущі соціокультурні відомості. У процесі перекладацької практики важливо закріпити вміння використовувати ці відомості для забезпечення ефективної міжкультурної комунікації, а також уміння комунікативно доречно застосовувати мовні й позалінгвальні засоби залежно від ситуації спілкування.

Зміст іншомовних текстів, запропонованих студентам для перекладу, повинен мати соціокультурну, гуманістичну спрямованість з тим, щоб спонукати майбутніх перекладачів зануритися в іншу для них культуру. Посилення соціокультурного складника має стати провідним критерієм відбору змісту матеріалу для перекладу.

Під час перекладацької практики здійснюється постійний контроль за діяльністю студентів у формі бесід

зі студентами та їхніми керівниками практики на підприємствах, спостережень за роботою майбутніх перекладачів під час виконання ними перекладу, консультацій щодо різноманітних видів перекладацької діяльності. Ще одним важливим шляхом підвищення ефективності перекладацької практики вважаємо здійснення студентами самоаналізу і взаємоаналізу здійсненого перекладу. Для цього пропонуємо кожному студентові самостійно проаналізувати перекладений текст і долучитися до взаємоаналізу (аналізують один чужий текст) за такою схемою:

1. Чи адекватно відтворено зміст оригіналу в тексті перекладу?
2. Чи наявна в тексті перекладу стилістична дифузія (змішування стилів)?
3. Чи немає в тексті перекладу порушень лексичної сполучуваності?
4. Чи правильно дібрано відповідники фразеологічних зворотів, безеквівалентної лексики (за їх наявності)?
5. Чи не порушені в тексті граматичні норми?
6. Чи коректно написані власні назви?
7. Чи коректно вжито графічні скорочення?
8. Чи правильно перекладено цитати, дати, статистичні відомості?
9. Чи збережено в тексті перекладу покликання, виділення, нумерацію?
10. Чи є в тексті перекладу технічні огріхи?

У процесі практики важливо реалізувати можливості інтеграції соціокультурних, спеціальних і фахових знань і вмій студентів. Перекладацька практика спрямовує здобуті знання на розв'язання конкретних практичних завдань і сприяє формуванню основних навичок перекладу текстів різної жанрово-стильової належності.

Висновки. Практика передбачає безперервність і послідовність, і саме перекладацька практика є логічним продовженням професійної підготовки перекладача в університеті, сприяє розвитку й удосконаленню в студентів практичних навичок перекладу, розвиває увагу, комунікабельність, поглиблює фахові й соціокультурні знання, спонукає до використання знань з особливостей перекладу текстів різного спрямування. Практика сприяє вдосконаленню всієї системи підготовки перекладача, розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх фахівців, їхній ерудиції, об'єктивній оцінці своїх можливостей, застосуванню різноманітних методів і прийомів перекладу текстів, сучасних комп'ютерних технологій, а також вихованню в них подальшої активності й самостійності в набутті професійних проєктувальних, адаптивних, організаційних, пізнавальних умінь. Шляхами підвищення ефективності перекладацької практики вважаємо введення до змісту перекладацької практики соціокультурного складника, здійснення самоаналізу і взаємоаналізу перекладацької діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф.С. Бацевич. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2004. – 344 с.
- [2] Бушев А.Б. Языковая личность профессионального переводчика: научное издание / А.Б. Бушев. – Тверь: ООО „Лаборатория деловой графики”, 2010. – 265 с.
- [3] Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Юрий Николаевич Караулов. – М.: Наука, 2006. – 263 с.
- [4] Космеда Т.А. Ego і Alter Ego Тараса Шевченка в комунікативному просторі щоденникового дискурсу: монографія / Тетяна Анатоліївна Космеда. – Дрогобич: Коло, 2012. – 372 с.
- [5] Перетяга Л.Є. Дидактичні умови формування полікультурної компетентності молодших школярів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 „Теорія навчання” / Л.Є. Перетяга. – Харків, 2008. – 24 с.
- [6] Планк М. Единство физической картины мира: сб. статей / под ред. Б.Г. Кузнецова. – М.: Наука, 1966. – 286 с.
- [7] Плехов А.Н. Психологические условия развития вторичной языковой личности преподавателя-лингвиста: автореф. дис. ...канд. психол. наук. – Н.Новгород, 2007. – 23 с.
- [8] Струганець Л.В. Теоретичні основи культури мови: Навч. посіб. для студентів філол. фак-тів вузів України / Л.В. Струганець. – Тернопіль, 1997. – 96 с.
- [9] Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: (Учеб. пособие) / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово / Slovo, 2000 с. –С. 27-28.

REFERENCES

- [1] Batsevych, F.S. Basics communicative linguistics / F.S. Batsevych. – K.: Publishing House "Academy", 2004. – 344 p.
- [2] Bushev, A.B. Language personality of a professional translator: a scientific edition / A.B. Bushev. – Tver: LTD "Laboratory of business graphics", 2010. – 265 p.
- [3] Karaulov, Y.N. Russian language and linguistic personality / Yuri Nikolayevich Karaulov. – Moscow: Nauka, 2006. – 263 p.
- [4] Kosmeda, T.A. Ego і Alter Ego Taras Shevchenko in the communicative space diary discourse: monograph / Tatiana Kosmeda. – Drohobych, Kolo, 2012. – 372 p.
- [5] Peretyaha, L.E. Didactic conditions of formation of multicultural competence younger students: Thesis dis. cand. ped. sc., specials. 13.00.09 "Training theory" / L.E. Peretyaha. – Kharkiv, 2008. – 24 p.
- [6] Planck, M. The unity of the physical picture of the world: a collection of articles / ed. B.H. Kuznetsov. – M.: Nauka, 1966. – 286 p.
- [7] Plehov, A. Psychological conditions of development of the secondary language personality of the teacher-linguist: Thesis dis. cand. psy. sc. – N. Novgorod, 2007. – 23 p.
- [8] Struhanets, L.V. Theoretical basis of culture of speech: A manual for students of philological faculties of universities in Ukraine / L.V. Struhanets. – Ternopil, 1997. – 96 p.
- [9] Ter-Mynasova, S.G. A manual for students of philological faculties of universities Ukraine: (Tutorial) / S.H. Ter-Mynasova. – M.: Word / Slovo, 2000. – P. 27-28.

Translation practice as a means of linguistic identity formation of future interpreters

I.O. Goroshkin

Abstract. Based on the analysis of the scientific literature reveals pedagogical potential of translation practice in modern socio-cultural conditions. Are determined the task of translation practice. Author pays attention on the introduction of socio-cultural component to the content translation practice, in order to form an idea of the ethical and moral standards of behavior acceptable in society of Turkish culture, behaviors, typical interaction scenarios. To improve the efficiency of practices is suggested to carry personal inventory and analysis of translated text. The author proposed a scheme for the analysis of the translated text.

Keywords: linguistic identity of an interpreter, translation practice, socio-cultural component, introspection-text translation, inter-analysis